

bi moglo biti navještanje „Riječi koja je postala tijelo, rodene od Djevice Marije, koju Crkva trajno rađa u srcima vjernika.

To su, braćo u biskupstvu, neke misli koje mi je nadahnuo tako važan predmet vašeg rada. Htio bih vas ponovno obodriti na nadu i povjerenje. Zadatak je opsežan ali Bog je s nama. Njegova nas ljubav podržava i jača.

Osvrt i prijevod: VK

CRKVA PO RIJEČI BOŽJOJ SLAVI OTAJSTVA KRISTOVA ZA SPAS SVIJETA

Biskupska sinoda, Rim, 24. XI. – 8. XII. 1985.

Kad se ovaj broj „Službe Božje” već nalazio u tisku u Rimu se održavala izvanredna biskupska sinoda na kojoj je sudjelovalo 165 otaca iz svih krajeva svijeta. O toj su sinodi već donijeli izvještaj i neki naši katolički listovi a naročito je potanko izvještavao „Glas koncila” (br. 49-52) On je sažeto donio i intervent kardinala Kuharića, cjelovitu Poruku sinode Božjem narodu (Nuntius ad christifideles) u hrvatskom prijevodu i sažeti prikaz završnog izvještaja Sinode. Nemamo namjeru ovdje ponavljati ono što je već izneseno u katoličkom tisku a ni prostor nam u ovom broju ne dopušta da se opširnije osvrnemo čak ni na ono što se odnosi na liturgiju. Nadamo se da će i završni izvještaj sinode također uskoro biti objavljen u hrvatskom prijevodu pa u ovom broju donosimo u prijevodu samo ono što se najizričitije odnosi na navještaj Božje riječi i na liturgiju.

IZVORI ŽIVOTA CRKVE

a) Riječ Božja

1. Pismo, Predaja, Učiteljstvo

Slušajući pobožno Božju riječ Crkva prima poslanje da riječ vjerno navješta (usp. DV 1). Tako propovijedanje evanđelja spada među glavne dužnosti Crkve, napose biskupa, i danas je veoma važno (usp. LG 25). U tom se skladu pokazuje važnost dogmatske konstitucije „Dei Verbum” koja je bila zanemarena ali ju je ipak Pavao VI. ponovno iznio u apostolskoj pobudnici „Evangelii nuntiandi” (1974.) na dublji i suvremeniji način.

I za tu je konstituciju potrebno izbjegavati djelomično čitanje. Posebno se egzegeza izvornog smisla Sv. pisma, koju Sabor uporno preporučuje, (usp. DV 12)

ne može odjeljivati od žive Predaje Crkve (usp. DV 9) ni od autentičnog tumačenja crkvenog učiteljstva (usp. DV 10).

Treba izbjeći i prevladati lažno proturječje između doktrinalne i pastoralne službe. Istinska se dapače pastoralna namjera sastoji u aktualiziranju i konkretiziranju istine spasenja, koja u sebi vrijedi za sva vremena. Biskupi trebaju kao pravi pastiri pokazivati stadu pravi put, jačati mu vjeru i otklanjati od njega opasnosti.

2. Evangelizacija

Potrebno je naviještati otajstvo božanskog života kojega je Crkva dionik svim narodima. Crkva je misionarska po samoj svojoj naravi (usp. AG 2). Biskupi, dakle, nisu samo učitelji vjernika nego i vjerovjesnici koji privode Kristu nove učenike (usp. LG 25). Navještanje evanđelja je prva dužnost ne samo biskupa nego i svećenika i đakona, dapače svih vjernika.

Danas je svugdje po svijetu prenošenje vjere i moralnih vrijednosti, koje se zasnivaju na evanđelju, mladim naraštajima u pogibelji. Poznavanje vjere i priznavanje moralnog reda često su svedeni na niske grane. Zbog toga se zahtijeva novi napor u cjelovitoj i sustavnoj katehezi.

U evangelizaciju ne spadaju samo misije u običnom načinu govora, tj. među nekršćanima („ad gentes”). Evangelizacija onih koji ne vjeruju pretpostavlja samo-evangelizaciju krštenika, ali, u nekom smislu, i samih đakona, svećenika i biskupa. Evangelizacija se zbiva preko svjedoka, a svjedok svjedoči ne samo riječima nego i svojim životom. Ne smijemo zaboraviti da se svjedočanstvo grčki naziva „martyrium”. U tom smislu starije Crkve mogu naučiti mnogo od mladih Crkava, iz njihova dinamizma, života i svjedočanstva do mučeništva krvlju.

3. Odnos između učiteljstva biskupa i teologa

Teologija je, prema poznatom opisu sv. Anselma, „vjera koja traži razumijevanje”. Budući da svi kršćani trebaju položiti razlog (obranu) nade koja je u njima (usp. 1 Pt 3,15) teologija je posebno danas potrebna u životu Crkve. S veseljem priznajemo sve što su teolozi učinili na obradi dokumenata II. vat. sabora na njihovu vjernom tumačenju i plodnosnoj primjeni poslije Sabora. Ali s druge strane žalimo što su teološke rasprave katkada u naše vrijeme urodile pometnjom među vjernicima. Stoga je potrebna tješnja povezanost i dijalog između biskupa i teologa za izgrađivanje i dublje razumijevanje vjere.

4. Poticaji

Mnogi žele da bi se napisao katekizam ili udžbenik čitave katoličke nauke bilo o vjeri ili o moralu koji bi poslužio kao oslonac za katekizme i priručnike ko-

ji se sastavljaju u različitim krajevima. Izlaganje nauke treba biti biblijsko i litur-
gijsko koje ujedno pruža zdravu nauku i prilagođenu životu današnjih kršćana.

Posebno treba nastojati oko odgoja svećeničkih kandidata. U njemu treba
pripaziti na filozofsko obrazovanje i na način teološkog poučavanja koji je pred-
ložio dekret „Optatam totius” br. 16.

Preporučuju se priručnici koji pružaju izloženu zdravu nauku na znanstven
i odgojan način i odišu pravim crkvenim duhom.

b) Sveto bogoslužje

1. Nutarnja obnova bogoslužja

Liturgijska je obnova najvidljiviji plod svega saborskog rada. Premda je bilo
nekih poteškoća, vjernici su je općenito rado prihvatili i donijela je plodove.
Liturgijske se novosti ne mogu svesti na svečanosti, obrede, tekstove itd. Djelo-
tvorno sudjelovanje, koje se poslije Sabora tako sretno poboljšalo, ne sastoji se
samo u vanjštini nego prvenstveno u nutarnjem i duhovnom sudjelovanju, u ži-
vom i plodonosnom sudjelovanju u vazmenom otajstvu Isusa Krista (usp. SC 11).
Ukratko, liturgija mora gajiti i pridonositi očitovanju smisla svetoga. Mora biti
prožeta duhom čašćenja, klanjanja i slavljenja Boga.

2. Poticaji

Neka biskupi ne ispravljaju samo zloporabe nego neka jasno rastumače svom
narodu i teološki temelj sakramentalne discipline i liturgije.

Kateheze trebaju danas ponovno biti put, kao što su bile u početku Crkve,
koji uvodi u liturgijski život (mistagoška kateheza).

Budući svećenici neka uče u praksi liturgijski život i upoznaju dobro litur-
gijsku teologiju.

KRIŽNI PUT U CRKVI SV. JOSIPA U SPLITU

Protekle su gotovo tri godine otkako sam prvi put vidio Križni put što ga
je za crkvu Sv. Josipa u Splitu, Sukoišanska 8, izradio o. Josip Marčelić, TOR
profesor i sadašnji rektor teologije u Splitu. Prije petnaestak dana ponovno sam
pažljivo motrio to djelo o. Marčelića. U oba sam navrata imao utisak snažno izra-
ženog simboličkog ostvarenja. Kanio sam već poslije prvog susreta s tim djelom
o djelu reći barem da postoji.